

ผลการจัดการความรู้ในการเรียนการสอนระดับปริญญาตรี ที่มีต่อความรู้เชิงสร้างสรรค์ด้านการบริหารจัดการ

เกียรติศักดิ์ พันธุ์ลำเจียก*

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลการจัดการความรู้ในการเรียนการสอนระดับปริญญาตรีที่มีต่อความรู้เชิงสร้างสรรค์ด้านการบริหารจัดการ กลุ่มตัวอย่างได้แก่ นักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 4 ได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง จำนวน 3 ห้อง 11 กลุ่ม รวมทั้งหมด 109 คน ผู้ได้รับความรู้เป็นนักศึกษาระดับปริญญาตรีได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง จำนวน 825 คน แบ่งเป็น ชั้นปีที่ 1 จำนวน 275 คน ชั้นปีที่ 2 จำนวน 275 คน และชั้นปีที่ 3 จำนวน 275 คน และบุคคลทั่วไป จำนวน 80 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่รูปแบบการจัดการความรู้สู่สังคม: KNOW-SO Model ของเกียรติศักดิ์ พันธุ์ลำเจียก (2552) แบบสอบถามความคิดเห็นการจัดการความรู้ของผู้ดำเนินการจัดการความรู้ และแบบสอบถามความคิดเห็นการจัดการความรู้ของผู้ได้รับความรู้ การวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ การหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. ความคิดเห็นต่อการจัดการความรู้ในการเรียนการสอนระดับปริญญาตรีที่มีต่อความรู้เชิงสร้างสรรค์ด้านการบริหารจัดการของนักศึกษาที่จัดการความรู้ พบว่า ผู้เรียนในฐานะผู้ดำเนินการจัดการความรู้ มีความคิดเห็นในระดับมาก
2. ความคิดเห็นที่มีต่อการจัดการความรู้ในการเรียนการสอนระดับปริญญาตรีที่มีต่อความรู้เชิงสร้างสรรค์ด้านการบริหารจัดการของผู้ได้รับความรู้ (นักศึกษาระดับปริญญาตรี รวม 3 ชั้นปี) พบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก
3. ความคิดเห็นที่มีต่อการจัดการความรู้ในการเรียนการสอนระดับปริญญาตรีที่มีต่อความรู้เชิงสร้างสรรค์ด้านการบริหารจัดการของผู้ได้รับความรู้ ของกลุ่มเป้าหมายบุคคลทั่วไป พบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ: การจัดการความรู้ การเรียนการสอน ความรู้เชิงสร้างสรรค์

* รองศาสตราจารย์ ภาควิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์อุทสากรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
โทร. 0-2549-3216 โทรสาร 0-2-577-5020 อีเมล: punlumjeak@hotmail.com

Effects of Knowledge Management in Undergraduate Instruction upon Creative Knowledge in Administration

Kiatiasak Punlumjeak^{*}

Abstract

The purposes of this research were to study Effects of Knowledge Management in Undergraduate Instruction upon Creative Knowledge in Administration. The samples were 109 fourth year undergraduate students by purposive selection, 825 undergraduate students who had been knowledge by purposive selection divided 275 first year undergraduate students, 275 second year undergraduate students and 275 third year undergraduate students and 80 people. The Research instruments were Knowledge Management to Society Model: KNOW SO Model (Kiatiasak Punlumjeak, 2009), opinions questionnaire of knowledge management by knowledge management group, and opinions questionnaire of knowledge management by groups who had been knowledge. The data were analyzed by using percentage, mean, standard deviation and content analysis.

The findings were as followed :

1. The opinions of knowledge management in Undergraduate Instruction upon Creative Knowledge in Administration of knowledge management group were considered to be of high level.
2. The opinions of knowledge management in Undergraduate Instruction upon Creative Knowledge in Administration of groups who had been knowledge (undergraduate students) were considered to be of high level.
3. The opinions of knowledge management in Undergraduate Instruction upon Creative Knowledge in Administration of people were considered to be of very high level.

Keywords: Knowledge Management, Instruction, Creative Knowledge.

^{*} Associate Professor, Department of Educational Technology and Communications, Faculty of Technical Education, Rajamangala University of Technology Thanyaburi, Tel. 0-2549-3216, Fax 0-2577-5020, E-mail: punlumjeak@hotmail.com

1. บทนำ

การพัฒนาประเทศมุ่งให้ความสำคัญต่อเศรษฐกิจสร้างสรรค์ซึ่งเป็นเศรษฐกิจที่สะท้อนถึงกระบวนการรวมเอาวัฒนธรรม เศรษฐกิจ และเทคโนโลยีเข้าไว้ด้วยกัน [1] โดยการพัฒนาเศรษฐกิจสร้างสรรค์ต้องอาศัยความรู้เชิงสร้างสรรค์เป็นฐานในการพัฒนา ความรู้เชิงสร้างสรรค์อาจเกิดจากการจัดการความรู้ซึ่งเป็นนวัตกรรมหนึ่งที่ต้องอาศัยได้นำมาใช้ในการทำงานเพื่อให้ได้ความรู้เชิงสร้างสรรค์ในการสร้างนวัตกรรมซึ่งต้องอาศัยองค์ประกอบ กระบวนการจัดการในลักษณะองค์การการเรียนรู้ ผ่านกระบวนการศึกษาที่เรียนรู้จากประสบการณ์และโลกความเป็นจริงของการทำงานในองค์กร [2] อย่างไรก็ตามหลักการสร้างเศรษฐกิจสร้างสรรค์ต้องให้ความสำคัญต่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์และต้องมีรากฐานที่แข็งแกร่งด้านการศึกษา โดยการจัดการศึกษาในระดับปริญญาตรีต้องผลิตบุคลากรที่เน้นกระบวนการเรียนรู้โดยอาศัยการจัดการความรู้ที่ก่อให้เกิดความรู้เชิงสร้างสรรค์ที่เป็นฐานในการพัฒนาเศรษฐกิจสร้างสรรค์สู่การพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนและแข่งขันในสังคมโลกได้ในที่สุด

จากที่มาและความสำคัญที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยในฐานะรับผิดชอบการจัดการศึกษาระดับปริญญาตรี จึงนำการจัดการความรู้ซึ่งเป็นนวัตกรรมนำมาใช้ในการเรียนการสอนระดับปริญญาตรีที่จัดการเรียนการสอนโดยอาศัยความรู้ทั้งภายในบุคคล และภายนอกบุคคล ด้วยกระบวนการจัดการความรู้ ที่มุ่งหวังให้ได้ความรู้เชิงสร้างสรรค์โดยเฉพาะด้านการบริหารจัดการ ในผู้เรียนสังคมชั้นเรียน สู่เศรษฐกิจและสังคมสร้างสรรค์ต่อไป

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาผลการจัดการความรู้ในการเรียนการสอนระดับปริญญาตรีที่มีต่อความรู้เชิงสร้างสรรค์ด้านการบริหารจัดการ

2. วิธีกรวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ได้กำหนดวิธีการวิจัยดังนี้

2.1 ประชากร ในการวิจัยครั้งนี้ได้กำหนดประชากรเป็น 2 กลุ่ม คือ นักศึกษาระดับปริญญาตรี ที่ดำเนินการจัดการเรียนการสอนด้วยรูปแบบการจัดการความรู้ (KNOW-SO Model ของเกียรตินาคินทร์ลำเจียก,

2552) [3] และกลุ่มได้รับความรู้ ประกอบด้วย นักศึกษาระดับปริญญาตรี และบุคคลทั่วไป

2.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ กลุ่มนักศึกษาระดับปริญญาตรี ที่ดำเนินการเรียนการสอนด้วยรูปแบบการจัดการความรู้ KNOW-SO Model ได้แก่ นักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 4 หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี จำนวน 3 ห้อง 11 กลุ่ม รวมทั้งหมด 109 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง

กลุ่มได้รับความรู้ ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างนักศึกษาระดับปริญญาตรี ได้แก่ นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษาชั้นปีที่ 1-ปีที่ 3 จำนวน 825 คน แบ่งเป็น ชั้นปีที่ 1 จำนวน 275 คน ชั้นปีที่ 2 จำนวน 275 คนและชั้นปีที่ 3 จำนวน 275 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง สำหรับกลุ่มตัวอย่างบุคคลทั่วไป ได้แก่ บุคคลที่นักวิจัยได้เลือกมาทำการทดลองโดยสมัครใจ จำนวน 80 คน

2.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่

2.3.1 รูปแบบการจัดการความรู้ในการเรียนการสอนสู่สังคม: KNOW-SO Model ของเกียรตินาคินทร์ลำเจียก (2552) [3] ที่พัฒนาจากการวิเคราะห์รูปแบบการจัดการความรู้ที่คัดสรรจากต่างประเทศ จำนวน 31 รูปแบบ และในประเทศ จำนวน 27 รูปแบบ

รูปแบบการจัดการความรู้ในการเรียนการสอนสู่สังคม ได้แก่ ด้านองค์ประกอบ ประกอบด้วย ความรู้ภายในบุคคล ความรู้ภายนอกบุคคล และสังคม ด้านกระบวนการ ประกอบด้วย การกำหนดความรู้ การสืบค้นความรู้ การสร้างความรู้ การจัดเก็บความรู้ และการประเมินความรู้ ซึ่งรูปแบบได้ผ่านการประเมินโดยผู้ทรงคุณวุฒิด้านการเรียนการสอนและการจัดการความรู้ จำนวน 5 ท่าน ด้วยแบบประเมินมาตราส่วนประมาณค่า 4 ระดับ ผลการประเมินโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 3.80$, $S.D. = .32$) และผลการรับรองรูปแบบการจัดการความรู้ในการเรียนการสอนสู่สังคมโดยรวม ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 25 ท่าน ได้ทำการรับรองทุกประเด็นหลัก ประเด็นรองและประเด็นย่อยของรูปแบบที่พัฒนาขึ้น (IOC = .89) เมื่อพิจารณาแต่ละประเด็นหลัก พบว่า ประเด็นแนวคิดพื้นฐาน มีค่า

ความสอดคล้องเฉลี่ยสูงสุด($IOC = .91$) รองลงมาคือ องค์ประกอบของการจัดการความรู้ ($IOC = .89$) และต่ำที่สุดคือ กระบวนการจัดการความรู้ ($IOC = .88$)

2.3.2 แบบสอบถามความคิดเห็นที่มีต่อการจัดการความรู้ในการเรียนการสอนระดับปริญญาตรีที่มีต่อความรู้เชิงสร้างสรรค์ด้านการบริหารจัดการสำหรับ นักศึกษาระดับปริญญาตรีที่ดำเนินการจัดการความรู้ แบ่งเป็นส่วนที่ 1 เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 4 ระดับ ส่วนที่ 2 เป็นคำถามปลายเปิด ที่พัฒนาขึ้น และผ่านการประเมินค่าความสอดคล้องของข้อคำถามกับ วัตถุประสงค์ว่าเหมาะสมจากผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน ($IOC = 1.00$)

2.3.3 แบบสอบถามความคิดเห็นการจัดการความรู้ในการเรียนการสอนระดับปริญญาตรีที่มีต่อความรู้เชิงสร้างสรรค์ด้านการบริหารจัดการสำหรับกลุ่มผู้ได้รับความรู้ (กลุ่มนักศึกษาระดับปริญญาตรี) และกลุ่มบุคคลทั่วไป เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 4 ระดับที่พัฒนาขึ้นและผ่านการตรวจสอบรูปแบบ โครงสร้างและความตรงเชิงเนื้อหาโดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน และการประเมินค่าความสอดคล้องของข้อคำถามกับ วัตถุประสงค์ว่าเหมาะสมจากผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน ($IOC = .96$)

2.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล ได้ดำเนินการดังนี้

2.4.1 การศึกษาความคิดเห็นต่อการจัดการความรู้ในการเรียนการสอนระดับปริญญาตรีที่มีต่อความรู้เชิงสร้างสรรค์ด้านการบริหารจัดการ สำหรับ นักศึกษาระดับปริญญาตรี โดยให้นักศึกษาดำเนินการจัดการความรู้ตามรูปแบบการจัดการความรู้ KNOW-SO Model จำนวน 15 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 3 ชั่วโมง และนอกเวลาตามที่ได้รับมอบหมายจากการเรียนการสอน ในสัปดาห์ที่ 16 ให้นักศึกษาทำแบบสอบถามความคิดเห็นการจัดการความรู้ และรวบรวมข้อมูลเพื่อนำไปวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

2.4.2 การศึกษาความคิดเห็นการจัดการความรู้ในการเรียนการสอนระดับปริญญาตรีที่มีต่อความรู้เชิงสร้างสรรค์ด้านการบริหารจัดการสำหรับผู้ได้รับความรู้ โดยให้นักศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 825 คน ชั้นปีที่ 1-3 และกลุ่มบุคคลทั่วไป จำนวน 80 คน พิจารณา

ความรู้เชิงสร้างสรรค์ด้านการบริหารจัดการที่ได้รับจากการจัดการความรู้ของกลุ่มผู้ดำเนินการจัดการความรู้ หลังจากนั้นให้ทำการประเมินโดยการแสดงความคิดเห็นในแบบสอบถามความคิดเห็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 4 ระดับ และรวบรวมข้อมูลเพื่อนำไปวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

2.5 การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลทั้งเชิงคุณภาพ และเชิงปริมาณ ดังนี้

การศึกษาผลการจัดการความรู้ในการเรียนการสอนระดับปริญญาตรีที่มีต่อความรู้เชิงสร้างสรรค์ด้านการบริหารจัดการ ทำการประเมินผลความคิดเห็นของกลุ่มผู้ดำเนินการจัดการความรู้ในส่วนมาตราส่วนประมาณค่าใช้ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และส่วนคำถามปลายเปิดด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา ส่วนการศึกษาผลความคิดเห็นของกลุ่มผู้ได้รับความรู้ ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

3. ผลและการอภิปรายผล

3.1 ผลการวิจัย ในวิจัยครั้งนี้พบว่า

3.1.1 ความคิดเห็นต่อการจัดการความรู้ในการเรียนการสอนระดับปริญญาตรีที่มีต่อความรู้เชิงสร้างสรรค์ด้านการบริหารจัดการของนักศึกษาระดับปริญญาตรี พบว่า ผู้เรียนที่ดำเนินการจัดการความรู้ มีความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.47$, $S.D. = .20$) เมื่อพิจารณาแต่ละด้าน พบว่า ด้านสร้างความเป็นไปได้ มีความคิดเห็นสูงสุด อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 3.51$, $S.D. = .24$) รองลงมาคือ ประดิษฐ์รูปแบบผลงาน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.45$, $S.D. = .29$) และต่ำที่สุดคือ ประสบผลสำเร็จด้วยการวางแผน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.43$, $S.D. = .26$)

3.1.2 ความคิดเห็นที่มีต่อการจัดการความรู้ในการเรียนการสอนระดับปริญญาตรีที่มีต่อความรู้เชิงสร้างสรรค์ด้านการบริหารจัดการของกลุ่มเป้าหมาย นักศึกษาระดับปริญญาตรี) รวม 3 ชั้นปี (พบว่า ความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.34$, $S.D. = .32$) เมื่อพิจารณาแต่ละด้าน พบว่า ทุกด้านมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก โดยด้านสร้างความเป็นไปได้ มีความคิดเห็นสูงสุด

($\bar{X} = 3.36$, S.D. = .36) รองลงมาคือ ประสบผลสำเร็จด้วยการวางแผน ($\bar{X} = 3.34$, S.D. = .38) และต่ำที่สุดคือ ประดิษฐ์ออกแบบผลงาน ($\bar{X} = 3.31$, S.D. = .39)

3.1.3 ความคิดเห็นที่มีต่อการจัดการความรู้ในการเรียนการสอนระดับปริญญาตรีที่มีต่อความรู้เชิงสร้างสรรค์ด้านการบริหารจัดการของกลุ่มเป้าหมายบุคคลทั่วไปพบว่า ความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 3.53$, S.D. = .31)

3.2 การอภิปรายผล

3.2.1 ความคิดเห็นต่อการจัดการความรู้ในการเรียนการสอนระดับปริญญาตรีที่มีต่อความรู้เชิงสร้างสรรค์ด้านการบริหารจัดการของนักศึกษาระดับปริญญาตรี พบว่า ผู้เรียนที่ดำเนินการจัดการความรู้มีความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับมาก อาจเนื่องมาจากรูปแบบการจัดการความรู้ KNOW-SO Model ที่นำมาใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้พัฒนาขึ้นอย่างเป็นระบบ โดยใช้หลักการการจัดการความรู้ที่เป็นกระบวนการจัดการจากความรู้ที่ฝังลึกในลักษณะความรู้ภายในบุคคล กระบวนการทำงาน แนวปฏิบัติ และความรู้ที่ชัดแจ้งในลักษณะความรู้ภายนอกบุคคลที่ได้ถูกบันทึก จัดเก็บ และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ที่เป็นความรู้ของบุคคล กลุ่มชุมชน สังคม ที่อยู่ในรูปแบบสื่อ และช่องทางสื่อสารต่าง ๆ ด้วยวิธีการเชิงระบบและเทคโนโลยีเพื่อนำมาจัดการความรู้ในการเรียนรู้ระดับปริญญาตรีและเน้นการได้ความรู้เชิงสร้างสรรค์ในการสร้างความเป็นไปได้ การวางแผน และการผลิตงาน ที่มุ่งสู่สังคมและเศรษฐกิจสร้างสรรค์[1] จึงส่งผลให้ผู้เรียนมีความคิดเห็นที่มีต่อความรู้เชิงสร้างสรรค์ด้านการบริหารจัดการอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยที่พบว่า การประเมินตนเองในการจัดการความรู้เชิงสร้างสรรค์สู่สังคมและเศรษฐกิจสร้างสรรค์ในการเรียนรู้ระดับปริญญาตรี โดยนักศึกษาที่ดำเนินการจัดการความรู้ (นักศึกษาระดับปริญญาตรี) พบว่า ผลการประเมินตนเองในการจัดการความรู้เชิงสร้างสรรค์ของกลุ่มตัวอย่างที่ดำเนินการจัดการความรู้ ทั้ง 3 กลุ่ม มีผลการประเมินโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาด้านระดับความรู้ พบว่า ผลการประเมินอยู่ในระดับมากที่สุด ประเด็น และด้านการจัดการความรู้เชิงสร้างสรรค์

พบว่าผลการประเมินอยู่ในระดับมากที่สุดทุกประเด็นเช่นกัน [1] นิสิตมีความพึงพอใจในการเรียนการสอนที่ใช้กลยุทธ์การจัดการความรู้[4] รูปแบบการจัดการความรู้ในสถานศึกษาขนาดเล็กมีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น[5] ในมหาวิทยาลัยราชธานี ผู้บริหารและคณาจารย์มีความพึงพอใจและประเมินความสำเร็จของการจัดการความรู้ในระดับมาก[6] สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 บุคลากรทุกกลุ่มมีความพึงพอใจในกระบวนการจัดการความรู้ระดับมาก และเห็นว่า การดำเนินการจัดการความรู้ประสบความสำเร็จระดับมาก [7] รูปแบบการจัดการความรู้องค์กรชุมชนพื้นที่ พบว่า นักจัดการความรู้ในชุมชน มีความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับมาก[8] การใช้กิจกรรมการเรียนรู้ในห้องเรียนธรรมชาติทำให้ระดับของการจัดการความรู้ของผู้เรียนอยู่ในเกณฑ์ดีทุกคนและทุกด้าน[9] ตลอดจนผลการเปรียบเทียบคะแนนก่อนและหลังใช้ตัวแบบการจัดการความรู้ของครูพบว่า มีความรู้ความเข้าใจในการจัดการความรู้สูงขึ้น[10] ส่วนความคิดเห็นต่อกระบวนการแต่ละขั้นตอนของรูปแบบการจัดการความรู้ที่ใช้ดำเนินการ พบว่ามีความพึงพอใจต่อกระบวนการแต่ละขั้นต้น และมีเหมาะสม อาจเนื่องมาจาก ในกระบวนการแต่ละขั้นต้น ผู้เรียนได้มีการดำเนินการอย่างมีส่วนร่วม (Participation) มีความเป็นองค์กร มีการดำเนินการในลักษณะการเรียนรู้เป็นทีม (Team Learning) โดยมุ่งที่ความรู้หลักให้เป็นประโยชน์ต่อสังคม [3]

สำหรับผลการประเมินความรู้ความสามารถที่ได้จากการจัดการความรู้ของกลุ่มตัวอย่างดำเนินการจัดการความรู้ มีผลการประเมินโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด อาจเนื่องมาจาก การจัดการความรู้ครั้งนี้ได้ทำอย่างเป็นระบบ มีขั้นตอนในแต่ละกระบวนการชัดเจนสอดคล้องกับผลการวิจัยที่พบว่า ผลการใช้รูปแบบการจัดการเรียนการสอนแบบการจัดการความรู้ที่เสริมสร้างสมรรถนะการสอนของนักศึกษาครูอยู่ในระดับปานกลาง และกลุ่มทดลองมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและสมรรถนะการสอนสูงกว่ากลุ่มควบคุม[10] การพัฒนาตัวแบบการจัดการความรู้ของสถานศึกษาขนาดเล็ก พบว่า ครูและนักเรียนได้องค์ความรู้ใหม่ที่ผลิตเป็นชิ้นงาน[5]

3.2.2 ความคิดเห็นที่มีต่อการจัดการความรู้ในการเรียนการสอนระดับปริญญาตรีที่มีต่อความรู้เชิงสร้างสรรค์ด้านการบริหารจัดการของกลุ่มเป้าหมาย นักศึกษาระดับปริญญาตรี (รวม 3 ชั้นปี) พบว่า ความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับมาก อาจเนื่องมาจาก รูปแบบการจัดการความรู้ได้เน้นความรู้ที่มุ่งสู่สังคม และความรู้ที่จัดการต้องเป็นไปตามความต้องการ นโยบาย และวิกฤตที่สามารถประยุกต์ใช้และเป็นประโยชน์ ผู้จัดการความรู้ที่เป็นนักศึกษาระดับปริญญาตรีมีความต้องการความรู้ที่จะเป็นประโยชน์และความต้องการของนักศึกษา สอดคล้องกับ **ความคิดเห็นที่มีต่อการจัดการความรู้เชิงสร้างสรรค์สู่สังคมและเศรษฐกิจสร้างสรรค์ในการเรียนรู้ระดับปริญญาตรี ของกลุ่มเป้าหมาย นักศึกษาระดับปริญญาตรี** พบว่า **ความคิดเห็นโดยรวมของนักศึกษาระดับปริญญาตรี (รวม 3 ชั้นปี) ที่มีต่อความรู้เชิงสร้างสรรค์ที่ได้จากการจัดการความรู้ระดับปริญญาตรี** มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาแต่ละด้าน พบว่า **ด้านสร้างความเป็นไปได้ และด้านประดิษฐ์/ออกแบบผลงาน** มีความคิดเห็นโดยรวมแต่ละด้าน อยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนด้าน **ประสิทธิผลสำเร็จด้วยการวางแผน** มีความคิดเห็นโดยรวม อยู่ในระดับมาก [1] รูปแบบการจัดการความรู้เพื่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้วยกระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม ส่งผลให้นักเรียนเกิดทักษะการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการแลกเปลี่ยนความรู้ในการทำงาน[11]

3.2.3 ความคิดเห็นที่มีต่อการจัดการความรู้ในการเรียนการสอนระดับปริญญาตรีที่มีต่อความรู้เชิงสร้างสรรค์ด้านการบริหารจัดการของกลุ่มเป้าหมาย บุคคลทั่วไป พบว่า ความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด อาจเนื่องมาจากเหตุผลในทำนองเดียวกันที่ว่า รูปแบบการจัดการความรู้ในครั้งนี้เน้นที่ความรู้สู่สังคม และนักศึกษามีความรู้ความสามารถที่แตกต่างกัน การได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันทำให้ความรู้เป็นไปตามความต้องการของสังคม สอดคล้องกับผลการวิจัยที่พบว่า **ความคิดเห็นที่มีต่อการจัดการความรู้เชิงสร้างสรรค์สู่สังคมและเศรษฐกิจสร้างสรรค์ในการเรียนรู้ระดับ**

ปริญญาตรีของกลุ่มเป้าหมายบุคคลทั่วไป พบว่า **ความคิดเห็นโดยรวม** ของบุคคลทั่วไปที่มีต่อความรู้เชิงสร้างสรรค์ที่ได้จากการจัดการความรู้ระดับปริญญาตรี มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก **ด้านสร้างความเป็นไปได้** พบว่าบุคคลทั่วไปมีความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ส่วน **ด้านประสิทธิผลสำเร็จด้วยการวางแผน และด้านประดิษฐ์/ออกแบบผลงาน** พบว่า บุคคลทั่วไปมีความคิดเห็นโดยรวมแต่ละด้านอยู่ในระดับมาก[1] ประสิทธิภาพจากการนำรูปแบบการจัดการความรู้เพื่อการบริหารงานวิชาการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐานด้วยกระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมไปใช้ ทำให้เกิดการการบริหารแบบมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายในทุกขั้นตอน[11] และเครือข่ายการจัดการความรู้ครูเพื่อศิษย์ภายในคณะศึกษาศาสตร์ ส่งเสริมให้คณาจารย์ บุคลากร นิสิตได้เข้ามาเรียนรู้ในการบริหารจัดการโครงการแบบมีส่วนร่วมเพื่อสืบทอดองค์ความรู้และขยายผลการดำเนินงานในอนาคต[12]

ผู้ทรงคุณวุฒิทำการวิจัยรูปแบบขององค์ประกอบกระบวนการ และขั้นตอนในทุกประเด็นของรูปแบบที่พัฒนาขึ้น และให้ความคิดเห็นเพิ่มเติมว่าเป็นรูปแบบที่ดีมากและดี สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้จริงอย่างมีประสิทธิภาพ อาจเนื่องมาจาก รูปแบบได้พัฒนาขึ้นอย่างเป็นระบบ มีความยืดหยุ่น สามารถดำเนินการขั้นตอนใดก่อนก็ได้ หรือดำเนินการพร้อมกันหลายขั้นตอนก็ได้ การนำการจัดการความรู้มาใช้ในการเรียนการสอน ทำให้เอื้อต่อการเรียนรู้ในสภาพเดียวกับองค์การเรียนรู้ สอดคล้องกับ รูปแบบการจัดการเรียนการสอนแบบการจัดการความรู้ ซึ่งได้รับการประเมินความเหมาะสมโดยผู้เชี่ยวชาญที่ระดับมากที่สุด [10] รูปแบบการจัดการความรู้ในการประกันคุณภาพ คณะศึกษาศาสตร์ โดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด[13] การจัดการความรู้ คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชธานี ทำให้รูปแบบการจัดการความรู้มีประสิทธิภาพเหมาะสมในระดับมาก[6]

รูปแบบที่พัฒนาขึ้นให้ความสำคัญกับกระบวนการ สอดคล้องกับโมเดลการวัดการจัดการความรู้ที่มีประสิทธิภาพที่พบว่า “องค์ประกอบย่อยกระบวนการ” มีค่านำหนักองค์ประกอบสำคัญมากที่สุดและมีความแปรผันร่วมกับโมเดลการจัดการความรู้ที่มีประสิทธิภาพในระดับที่สูงมาก

คือ ร้อยละ 95.0 แสดงให้เห็นว่าการจัดการความรู้ที่มีประสิทธิภาพควรให้ความสำคัญกับกระบวนการ[14]

4. สรุปผลการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้สามารถสรุปผลการวิจัยได้ว่ารูปแบบการจัดการความรู้สู่สังคมสามารถนำไปใช้ในการเรียนการสอนระดับปริญญาตรีโดยผลการวิจัยพบว่าผู้เรียนมีความคิดเห็นในระดับมากที่สุด นักศึกษาระดับปริญญาตรี มีความคิดเห็นต่อความรู้ที่ได้รับในระดับมาก ส่วนบุคคลทั่วไปมีความคิดเห็นต่อความรู้ที่ได้รับในระดับมากที่สุด สำหรับข้อเสนอแนะควรมีการนำรูปแบบไปใช้ในการเรียนรู้แบบอื่น เช่น การเรียนแบบโครงการ การเรียนแบบปัญหาเป็นฐาน เป็นต้น หรือ การวัดผลการเรียนรู้ด้านอื่น เช่น ทักษะการคิด ทักษะทางสังคม เป็นต้น หรือการศึกษาในตลอดจนลักษณะของผู้เรียนที่แตกต่างกัน เช่น ความคิดสร้างสรรค์ ลีลาการเรียน เป็นต้น

5. ประโยชน์ที่ได้รับ

5.1 ได้แนวทางการจัดการความรู้เชิงสร้างสรรค์ด้านบริหารจัดการในระดับปริญญาตรีในลักษณะนวัตกรรมสร้างสรรค์

5.2 เป็นแนวทางการจัดการความรู้เชิงสร้างสรรค์ในการเรียนรู้ในด้านอื่น ในการผลิตและเตรียมบุคคลให้มีคุณลักษณะการจัดการและมีสมรรถนะเชิงสร้างสรรค์ตลอดจนสามารถนำไปต่อยอดการวิจัยในลักษณะอื่นได้ เช่น ในการจัดการความรู้บนเว็บ ในการจัดการความรู้ในองค์กร เป็นต้น

5.3 ได้ความรู้จากการจัดการความรู้เพื่อเผยแพร่แลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการเรียนรู้ระดับปริญญาตรีตลอดจนชุมชนและสังคมมีความรู้เชิงสร้างสรรค์เพื่อเป็นเครื่องมือในการพัฒนาประเทศ

6. เอกสารอ้างอิง

[1] เกียรติศักดิ์ พันธุ์ลำเจียก และสุกัญญา แสงเดือน. 2554. การจัดการความรู้เชิงสร้างสรรค์สู่สังคมและเศรษฐกิจสร้างสรรค์ในการเรียนรู้ระดับปริญญาตรี. ปทุมธานี: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.

- [2] เกียรติศักดิ์ พันธุ์ลำเจียก. 2553. ผลการจัดการความรู้ในการเรียนการสอนระดับบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล ครั้งที่ 3 ณ ศูนย์ประชุมสถาบันวิจัยจุฬาภรณ์ กรุงเทพฯ วันที่ 26-24 พฤศจิกายน 2553
- [3] เกียรติศักดิ์ พันธุ์ลำเจียก. 2552. การจัดการความรู้ในการเรียนการสอนระดับบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ.
- [4] อรรถวิทย์ ณ ตะกั่วทุ่ง. 2549. การใช้การจัดการความรู้ในชั้นเรียน : กรณีศึกษาวิชาสาขาเทคโนโลยีการศึกษา. วารสารเทคโนโลยีทางปัญญา ฉบับที่ 1 ปีที่ 1 ม.ค.-มิ.ย. 2549. ขอนแก่น: หจก.โรงพิมพ์คลังนานาวิทยา.
- [5] แก้วเวียง นานาผล. 2551. การพัฒนาตัวแบบการจัดการความรู้ของสถานศึกษาขนาดเล็ก. วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตร์ดุสิตบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- [6] ฉลองรัฐ อินทรีย์. 2552. การพัฒนารูปแบบการจัดการความรู้ คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชธานี. วิทยานิพนธ์ การศึกษาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนากาการศึกษา มหาวิทยาลัยสารคาม.
- [7] ธีระวัฒน์ เยี่ยมแสง และคณะ. 2550. การพัฒนารูปแบบการจัดการความรู้ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1. วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ฉบับที่ 1 ปีที่ 1 เม.ย.-มิ.ย. 2550. มหาสารคาม: สารคามการพิมพ์สารคามเปเปอร์
- [8] ฉลาด จันทสมบัติ และคณะ. 2555. การพัฒนารูปแบบการจัดการความรู้ขององค์กรชุมชน. วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. มหาสารคาม: สารคามการพิมพ์สารคามเปเปอร์
- [9] รสมาริน ญาณบุญ. 2550. การใช้กิจกรรมการเรียนรู้ในห้องเรียนธรรมชาติเพื่อส่งเสริมการจัดการความรู้ของผู้เรียน . วิทยานิพนธ์

ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยา
 การศึกษาและการแนะแนว บัณฑิตวิทยาลัย
 มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

- [10] บัณฑิต ฉัตรวิโรจน์. 2550. การพัฒนารูปแบบ
 การจัดการเรียนการสอนแบบการจัดการ
 ความรู้เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการสอนของ
 นักศึกษาครู. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรดุษฎี
 บัณฑิต สาขาวิชาอุดมศึกษา คณะครุศาสตร์
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- [11] เตือนใจ รักษาพงศ์. 2551. การพัฒนารูปแบบ
 การจัดการความรู้เพื่อการบริหารงานวิชาการ
 ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานด้วกระบวนการ
 วิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม. วิทยานิพนธ์
 การศึกษาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหาร
 การศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา.
- [12] ฉลาด จันทรสมบัติ และคณะ. 2550 .การพัฒนา
 เครือข่ายการจัดการความรู้ครูเพื่อศิษย์ คณะ
 ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
 มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- [13] ฉลาด จันทรสมบัติ. 2551. รูปแบบการจัดการ
 ความรู้ในการประกันคุณภาพการศึกษา คณะ
 ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม .
 วารสารมนุษยศาสตร์. ปีที่ 15 ฉบับที่ 1 มกราคม-
 มิถุนายน 2551. กรุงเทพฯ: คณะมนุษยศาสตร์
 มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- [14] จิรัชฉา วิเชียรปัญญา. 2549. การพัฒนาตัวบ่งชี้
 รวมสำหรับการจัดการความรู้ที่มีประสิทธิภาพ.
 วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชา
 เทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา คณะครุศาสตร์
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.